

Afdeling: Productgroep Epidemiologie
& Gezondheidsbevordering

Ons kenmerk: OCW/ 2018.4601

Aantal bijlagen: 2

Datum: 19 oktober 2018

Inlichtingen bij: Jeannette van Borren

Doorkiesnummer: 0619289901

Onderwerp: Aanbieden onderzoek implementatie Meldcode
huiselijk geweld en kindermishandeling in
Haaglanden

Geachte mevrouw/meneer,

Hierbij bied ik u, namens de centrumgemeenten Den Haag en Delft, het rapport evaluatie meldcode aan. De afgelopen maanden heeft GGD Haaglanden in opdracht van deze centrumgemeenten in nauwe samenwerking met het onderzoeksbureau Public Result, gemeenten en ketenpartners in de regio Haaglanden, een intensief traject gelopen om de stand van zaken rond de implementatie van de Meldcode in onze regio in kaart te brengen.

Zeker 1600 respondenten uit de 6 sectoren vulden de enquête in, 90 deelnemers verzamelden zich in de verdiepende focusgroepen en er vonden 16 diepte interviews plaats. Daarnaast is middels literatuurstudie en benchmarks, met ervaringen uit andere regio's, de context in beeld gebracht. Ten slotte leverde ook het verloop van het aantal meldingen bij Veilig Thuis over de laatste jaren inzicht in de mate en manier van gebruik en ontwikkeling van de Meldcode weer. Deze inspanningen en samenwerking hebben geleid tot een uniek inzicht. Als een van de weinige regio's hebben wij een dusdanig compleet onderzoek. Dit geeft ons naast de cijfers en percentages ook een beeld van het feitelijk gebruik van de Meldcode en de in het veld ervaren mogelijkheden en onmogelijkheden.

Naast verschillen per sector in de ervaren belemmeringen en steun van de meldcode zien we overeenkomsten als het gaat om de behoefte aan structurele aandacht voor het gebruik van de meldcode, voor deskundigheidsbevordering, ruimte en tijd om de Meldcode uit te voeren en de behoefte aan voldoende capaciteit binnen de keten om met elkaar zaken op te pakken en samen te werken. De adviesfunctie van Veilig Thuis wordt in dit kader veelvuldig als positief ervaren. Opvallende bevinding is het ervaren gebrek aan veiligheid; fysieke veiligheid van de cliënt, maar ook de eigen veiligheid. Daarbij gaat het er om je als professional veilig genoeg te voelen binnen de eigen organisatie om te praten over Meldcode situaties, gevoelens, gevolgen en onzekerheden. Helaas blijven handelingsverlegenheid, het beroepsgeheim en privacy (zeker met de nieuwe AVG) een drempel om tot handelen over te gaan. De onbekendheid met (onderdelen van) de Meldcode vormt een zorgelijke belemmerende factor.

Per sector kan hier het volgende over worden gezegd. In de gezondheidszorg lijken de ziekenhuizen de procedures goed op orde te hebben, maar zou in de opleiding en training/nascholing van huisartsen, fysiotherapeuten, verloskundigen en kraamzorgmedewerkers meer aandacht voor het gebruik van de meldcode moeten komen. In het onderwijs is een belangrijk knelpunt dat leerkrachten onvoldoende tijd beschikbaar hebben om de meldcode adequaat toe te passen; bovendien is de ketensamenwerking tussen scholen, maatschappelijke ondersteuning, JGZ/CJG's en Veilig Thuis voor verbetering vatbaar. In de kinderopvang is vaak een cultuurverandering nodig om in een veilig werkklimaat te kunnen signaleren in combinatie met meer training voor de medewerkers. Bij de maatschappelijke ondersteuning is meer aandacht nodig voor een objectieve verslaglegging, het zich meer op het gedrag dan op de persoon richten en het gesprek met kinderen aan te gaan; ook zou de meldcode meer bij ouderenmishandeling kunnen worden toegepast. In de jeugdhulpverlening lijkt soms sprake te zijn van 'handelingsonhandigheid' waarbij te weinig rekening met de aanwezige multiproblematiek wordt

Ons kenmerk: OCW/2018.4601

gehouden; ook is meer training en begeleiding op maat nodig voor loverboyproblematiek, seksueel misbruik en eengerelateerd geweld. In de sector justitie tot slot blijkt de meldcode nog niet overal te zijn geïmplementeerd en is meer aandacht voor hulpverlening wenselijk.

Duidelijk is geworden dat er nog werk aan de winkel is; de bijeenkomsten met alle sectoren in komend najaar, in samenwerking met Veilig Thuis, om de resultaten van het onderzoek en de kennis van de veldnormen behorende bij de aanscherping van de meldcode en bijbehorende wensen vanuit de keten met elkaar aan de orde te stellen, vormen een eerste aanzet voor het vervolgtraject om de Meldcode echt te gaan borgen. Professionals kunnen tijdens deze bijeenkomsten samen met Veilig Thuis oefenen met het nieuwe afwegingskader.

Met het onderzoek hebben we met elkaar in alle openheid een reëel beeld gegeven van wat de inspanningen van de afgelopen jaren rond de implementatie van de wet Meldcode ons heeft opgeleverd. Ook is duidelijk geworden welke aandachtspunten er nog liggen. De centrumgemeenten Delft en Den Haag zullen verdere vervolgstappen nemen naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek. Inzichten zullen worden meegenomen in de nieuwe Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling 2019-2022. Tevens biedt het een helder vertrekpunt rondom de aanscherping van de meldcode per 1 januari 2019.

Met vriendelijke groet,

A.A.H.M. van Dijk
Directeur Publieke Gezondheid Haaglanden